

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví**, se sídlem Roškotova 1225/1, Praha 4, zastoupen Mgr. Ondřejem Čerychem, advokátem se sídlem Elišky Peškové 735/15, Praha 5, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Společnost pro eHealth databáze, a.s.**, se sídlem Českomoravská 2408/1a, Praha 9, zastoupena JUDr. Michalem Růžičkou, advokátem se sídlem Vinohradská 938/37, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2017, č. j. 9 A 322/2014 - 70,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 7. 2013, č. j. PV 2002-2460/D082840/2012/ÚPV, byl zamítnut návrh žalobce na zrušení patentu č. 297879 s názvem „Způsob shromažďování, evidence a zpřístupnění informací o zdravotní péči a jejích výsledcích a jeho použití“, jehož majitelem je osoba zúčastněná na řízení. Rozklad žalobce proti tomuto rozhodnutí předseda žalovaného svým rozhodnutím ze dne 4. 7. 2014, č. j. PV 2002-2460/D53650/2013/ÚPV, zamítl (dále jen „rozhodnutí o rozkladu“). Žalobce brojil proti rozhodnutí o rozkladu správní žalobou. Městský soud v Praze rozsudkem specifikovaným shora (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“) rozhodnutí o rozkladu i jemu předcházející rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Proti rozsudku městského soudu podala osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, kterou doplnila podáním ze dne 21. 2. 2018, v němž současně navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Uvedla, že v důsledku napadeného rozsudku městského soudu je v současné době opětovně vedeno řízení o zrušení jejího patentu, čímž došlo k vytvoření stavu zásadní nejistoty ohledně jejího postavení ve vztahu k patentu. Současně nelze dle stěžovatelky vyloučit, že žalovaný rozhodne v novém správním řízení o zrušení patentu, a to ještě před rozhodnutím o podané kasační stížnosti. Navíc, již samotné zpochybnění patentu v podobě řízení o jeho zrušení způsobuje stěžovatelce značné riziko újmy, neboť podstatným způsobem ovlivňuje její schopnost vstupovat do nových obchodních vztahů jakožto provozovatel systému spadajícího pod patent a současně vytváří tlak na snížení jejích odměn za provozování tohoto systému, omezuje ji v možnosti ucházení se o veřejné zakázky, jejichž předpokladem je existence patentu a otvírá prostor k předčasnému ukončování stávajících smluvních vztahů stěžovatelky vázaných na existenci patentu. Zpochybnění patentu by proto mohlo pro stěžovatelku představovat riziko její faktické likvidace. Přiznání odkladného účinku dle názoru stěžovatelky nemůže jakýmkoliv způsobem ohrozit zájmy

jiných osob, neboť dle jejího vědomí žádná jiná osoba neprovozuje obdobný systém a nemůže být ani v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 15. 3. 2018 k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že právní stav spisu sp. zn. PV 2002-2460 se v důsledku napadeného rozsudku nezměnil a držitelem patentu je nadále stěžovatelka. Za této situace má žalovaný za to, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

[5] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[6] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že kasační stížnost zásadně odkladný účinek nemá. Aby jí mohl takový účinek přiznat, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. Na podporu svých tvrzení musí stěžovatel samozřejmě navrhnout provedení patřičných důkazů.

[7] Z návrhu stěžovatelky vyplývá, že v souvislosti se zrušením rozhodnutí o rozkladu a předcházejícího rozhodnutí žalovaného spadá hrozící újmu v několika skutečnostech. V první řadě poukazuje na vytvoření stavu „*zásadní nejistoty ohledně postavení stěžovatele ve vztahu k patentu*“. V tomto ohledu nicméně Nejvyšší správní soud obavu stěžovatelky nesdílí. Na právním postavení stěžovatelky jakožto držitelky patentu č. 297879 se totiž v důsledku zrušení rozhodnutí o rozkladu, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí žalovaného nic nezměnilo, jak správně poukázal žalovaný ve svém vyjádření. Není pochyb o tom, že stěžovatelka je nadále držitelkou předmětného patentu. Teprve v případě naplnění podmínek pro výkon rozhodnutí o zrušení patentu by bylo možné uvažovat ve vztahu ke stěžovateli o hrozící újmu. To ovšem není hrozící následek bezprostředně spojený s dopady napadeného rozsudku, ale až s účinky případného nového rozhodnutí žalovaného o návrhu na zrušení patentu, proti kterému má stěžovatelka možnost se příslušnými právními prostředky bránit.

[8] Stěžovatelka dále poukazuje na to, že po vydání napadeného rozsudku je opětovně vedeno řízení o zrušení patentu s tím, že by ze strany žalovaného mohlo dojít ke zrušení patentu ještě předtím, než Nejvyšší správní soud rozhodne o podané kasační stížnosti. Za újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nicméně není možno považovat hrozbu, že žalovaný o návrhu na zrušení patentu rozhodne znovu před vydáním rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatelky. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu hodnotil možnost přiznání odkladného účinku ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, v němž byl formulován závěr, že: „*Hrozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem*

pokračování

pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 a § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního).“ Z citovaného usnesení tak vyplývá, že v situaci, kdy nelze vyloučit existenci dvou správních rozhodnutí v téže věci, a to i protichůdných, nejedná se o takový stav, který by bylo možno považovat za újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že městský soud zrušil rozhodnutí o rozkladu pro jeho nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, tj. žalovaný je povinen v novém správním řízení řádně odůvodnit, proč napadený patent splňuje všechny podmínky dané § 3 odst. 1 zákona č. 527/1990 Sb., resp. proč nespadá do výluk z patentovatelnosti uvedených v § 3 odst. 2 citovaného zákona. Obava stěžovatelky z toho, že dojde ke zrušení patentu dříve, než o věci rozhodne Nejvyšší správní soud, je proto spekulativní. Navíc, za hrozící újmu není možno považovat ani případné pro stěžovatelku nepříznivé rozhodnutí žalovaného, neboť i to by mohlo být následně přezkoumáno a event. též zrušeno ve správním soudnictví.

[9] Poslední skutečností, ve které stěžovatelka spatřuje hrozící újmu je vedení správního řízení o zrušení patentu, tj. zpochybnění patentu. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že za hrozící újmu není možno považovat bez dalšího samotné správní řízení o návrhu na zrušení patentu. Vedení tohoto řízení je nutným důsledkem skutečnosti, že obě předcházející rozhodnutí vydaná ve správním řízení byla napadeným rozsudkem zrušena, a žalovaný je tedy povinen znovu rozhodnout o návrhu na zrušení patentu. Z koncepce soudního přezkumu správních rozhodnutí plyne, že zruší-li krajský, resp. městský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí. Tato skutečnost jako taková nemůže být bez dalšího důvodem pro přiznání odkladného účinku. Byť může být opakování řízení ze strany žalovaného pro účastníky zatěžující, samo o sobě nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[10] Stěžovatelka přitom nedoložila žádné dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že jí právě v důsledku vedení správního řízení vznikne nepoměrně větší újma, než jiným osobám, a nijak nevysvětlila, v čem tato újma spočívá a jaký by mohl být její rozsah. Pouze obecně poukázala na hypotetická rizika, která by pro ni mohlo opakované řízení o návrhu na zrušení patentu vyvolat. Ať už se jedná o omezení schopnosti vstupovat do nových obchodních vztahů, vytváření tlaku na snižování odměn, omezení v možnosti ucházet se o veřejné zakázky nebo předčasné ukončování stávajících smluvních vztahů, v žádném z těchto případů stěžovatelka neuvedla konkrétní okolnosti, ze kterých by bylo možné na naplnění předestřených obav – v návaznosti na opakování řízení o zrušení patentu – usuzovat. Stěžovatelka nespécifikovala žádné konkrétní údaje a důkazy o tom, že by skutečně měla být v souvislosti s opakováním řízení o zrušení patentu vystavena nějakým omezením své činnosti, tj. že by jí v souvislosti se zpochybněním existence patentu, jehož je nepochybně držitelkou, hrozilo omezení či dokonce likvidace její obchodní činnosti.

[11] V této situaci nelze odhlédnout od toho, že stěžovatelka již byla po dobu několika měsíců správnímu řízení o návrhu na zrušení patentu vystavena. Pokud by se tedy samotné správní řízení mělo v obchodní činnosti stěžovatelky projevit natolik fatálním způsobem, že by byla ohrožena samotná její existence, pak je to právě ona, kdo má k dispozici konkrétní poznatky o tom, jaký dopad má toto správní řízení na její činnost a jak zásadně ji omezuje, a měla by být proto schopna je doložit. Nejvyššímu správnímu soudu však žádné dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení ani důkazy čerpající z této historické zkušenosti a reflektující aktuální poměry stěžovatelky předloženy nebyly.

[12] S ohledem na restriktivní pojetí institutu odkladného účinku přitom nelze jeho přiznáním bránit jakýmkoliv hypotetickým rizikům, která toliko *mohou* nastat, aniž by stěžovatelka doložila

konkrétní poznatky o tom, že tato rizika reálně *hrozí*. Břemeno důkazní ve vztahu k tvrzené hrozící újmě nese stěžovatelka. Poukazuje-li stěžovatelka v této souvislosti na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2015, č. j. 2 As 103/2015 – 157, pak zásadní rozdíl mezi oběma případy spočívá právě v tom, že v citované věci stěžovatel sdělil a doložil konkrétní negativní následky napadeného rozhodnutí a rovněž vyčíslil a doložil rozsah újmy, která mu na základě těchto negativních následků ve vztahu k jeho podnikání hrozila. V nyní posuzované věci stěžovatelka naopak žádné okolnosti, z nichž by bylo možné vyvozovat hrozící újmu ve vztahu k jejímu podnikání, nekonkretizovala. Nejvyšší správní soud není v otázce prokazování nepřiměřenosti možné újmy na straně stěžovatelky v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti povinen ani oprávněn samostatně dohledávat skutečnosti, které tvrzení stěžovatelky v návrhu prokazují. Na základě návrhu stěžovatelky přitom Nejvyšší správní soud žádné skutečnosti dokládající její tvrzení, že pro ni řízení o zpochybnění patentu může mít likvidační účinky, neshledal.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka neunesla ani břemeno dostatečně konkretizovaného tvrzení, ani nesplnila svoji důkazní povinnost, a tudíž neunesla břemeno důkazní. Proto nemohl soud jejímu návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyhovět a rozhodl, jak je uvedeno ve výroku.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že výrok o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu